

Sygn. akt VIII U 1539/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 7 grudnia 2016 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Mariola Szmajduch
Protokolant:	Katarzyna Stefańczyk

po rozpoznaniu w dniu 7 grudnia 2016 r. w Gliwicach

sprawy C. S.

przeciwko Kasie Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego

Oddział (...) w C. P. Terenowa w K.

o prawo do emerytury rolniczej

na skutek odwołania C. S.

od decyzji Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego

Oddział (...) w C. P. Terenowa w K.

z dnia 6 lipca 2016 r. **nr** (...) -1/20

oddala odwołanie.

(-) SSO Mariola Szmajduch

Sygn. akt. VIII U 1539/16

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 6 lipca 2016r. Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego Oddział (...) w C. P. Terenowa w K. powołując się na § 4, ust. 6 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 11 października 2011r. w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno – rentowe (Dz. U. nr 237, poz. 1412), w zw. z art. 52, ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 20 grudnia 1990r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (t.j. Dz. U. z 2016r., poz. 277) i art. 116, ust. 5 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz. U. z 2016r., poz. 887, ze zm.) odmówiła ubezpieczonemu C. S. wszczęcia postępowania w sprawie przyznania prawa do emerytury rolniczej. W uzasadnieniu KRUS wskazał, że prawo odwołującego do emerytury rolniczej było już przedmiotem rozpoznania w sprawie zakończonej wydaniem prawomocnej decyzji z dnia 18 lutego 2015r., odmawiającej mu prawa do tego świadczenia. Z kolei obecnie odwołujący nie wskazał nowych dowodów i okoliczności, które nie były znane organowi rentowemu przy wydawaniu decyzji odmownej z dnia 18 lutego 2015r.

W odwołaniu od powyższej decyzji ubezpieczony domagał się jej uchylecia i przyznania mu prawa do emerytury rolniczej. Podniósł, że KRUS nie uwzględnił mu na prawo do emerytury wszystkich okresów, które winny być zaliczone do jego stażu ubezpieczeniowego. W uzasadnieniu podniósł, że przez prawie cały okres swojej aktywności zawodowej, prowadził gospodarstwo rolne i podlegał wyłącznie ubezpieczeniu społecznemu rolników, z wyjątkiem krótkiego okresu podejmowania zatrudnienia. Dodał również, że wyboru emerytury z ZUS dokonał nieświadomie, bowiem nie przewidział konsekwencji takiej decyzji, która obecnie uniemożliwia mu uzyskanie prawa do emerytury rolniczej. Wskazał ponadto, że jest gotów zrezygnować z prawa do emerytury płaconej mu przez ZUS, co umożliwiłoby mu starania się o prawo do emerytury rolniczej.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, podtrzymując swoje stanowisko zawarte w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji. Dodatkowo KRUS wskazał, że odwołujący przed złożeniem wniosku o emeryturę rolniczą, tj. w roku 2012 uzyskał prawo do emerytury z ZUS, do ustalenia której przyjęto okresy podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników, które nie mogą ponownie zostać uwzględnione przy ustalaniu prawa do emerytury rolniczej. Tym samym ubezpieczony nie legitymuje się 25-letnim okresem ubezpieczenia rolniczego, a tym samym nie spełnia koniecznej przesłanki nabycia prawa do emerytury rolniczej.

Sąd ustalił co następuje:

Ubezpieczony C. S., urodzony (...) w dniu 12 września 2014r. wystąpił do organu rentowego z wnioskiem o rozpatrzenie prawa do emerytury rolniczej. Składając wniosek o przedmiotowe świadczenie oświadczył w pkt 1, iż jest właścicielem gospodarstwa rolnego o pow. 0,1194ha fizycznych tj. 0,1313ha przeliczeniowych. Odwołujący ubezpieczeniu społecznemu rolników podlega w okresach od 1 sierpnia 1985r. do nadal. Dodatkowo składając wniosek o przyznanie emerytury rolniczej w pkt 5 oświadczył, iż nie pobiera emerytury lub renty. Dodatkowo w złożonym oświadczeniu (k.2 a.o.r.) wskazał, że nie zgłaszał wniosku o świadczenie emerytalno-rentowe z ubezpieczenia społecznego w żadnych instytucjach poza pobieraną rentą strukturalną z Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa oraz, że nie zgłaszał wniosku o świadczenie emerytalno-rentowe z ubezpieczenia społecznego i nie pobiera zaopatrzenia z zagranicy.

Rozpoznając ten wniosek KRUS zaliczył na prawo do wnioskowanego świadczenia następujące okresy ubezpieczenia:

od 5 lipca 1963r. do 21 października 1969r.

od 22 października 1969r. do 12 października 1971r.

od 13 października 1971r. do 30 czerwca 1977r.

od 1 lipca 1977r. do 31 grudnia 1982r.

od 1 sierpnia 1985r. do 31 grudnia 1990r.

od 1 stycznia 1991r. do 31 marca 2005r.

od 1 kwietnia 2005r. do 26 września 2014r.

Po uwzględnieniu powyższych okresów, decyzją z dnia 26 września 2014r. oraz decyzją o ponownym ustaleniu wysokości emerytury rolniczej z dnia 23 października 2014r. C. S. przyznane zostało prawo do emerytury rolniczej począwszy od dnia 1 września 2014r. Zarówno decyzja przyznająca prawo do emerytury rolniczej, jak i decyzja o ponownym ustaleniu wysokości tego świadczenia zawierały pouczenie o konieczności zawiadomienia KRUS o okolicznościach mających wpływ na prawo do świadczeń lub ich wysokość.

Następnie w dniu 27 października 2014r. do P. Terenowej KRUS w K. wpłynęło pismo Kierownika Biura Powiatowego (...) w P. z dnia 22 października 2014r. informujące, iż C. S. posiada również od dnia 5 lipca 2012r. ustalone prawo do emerytury z ZUS. W związku z tym KRUS podjął postępowanie wyjaśniające z (...) Oddział w Z., w toku którego

ustalono, iż C. S. pobiera emeryturę pracowniczą, która jest wypłacana od dnia jej przyznania. Ponadto ustalono, że przy rozpoznawaniu prawa do emerytury pracowniczej oraz przy obliczaniu jej wysokości zostały uwzględnione następujące okresy składkowe:

od 1 września 1968r. do 7 października 1968r.

od 8 listopada 1968r. do 21 marca 1969r.

od 22 października 1969r. do 13 października 1971r.

od 24 stycznia 1972r. do 31 marca 1972r.

od 4 listopada 1972r. do 31 maja 1973r.

od 20 września 1973r. do 15 września 1976r.

od 1 sierpnia 1982r. do 31 stycznia 1984r.

od 1 sierpnia 1985r. do 30 września 2009r.

od 1 października 2009r. do 4 lipca 2012r.

W oparciu o powyższe informacje KRUS decyzją z dnia 15 stycznia 2015r. stwierdził wobec C. S. ustanie ubezpieczenia społecznego rolników od dnia 8 sierpnia 2012r. W efekcie wydania tej decyzji skorygowano również okres podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników.

Następnie decyzją z dnia 18 lutego 2015r., działając na podstawie art. 83 a, ust. 2 ustawy z dnia 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych uchylił decyzję przyznającą emeryturę z dnia 26 września 2014r. i odmówił ubezpieczonemu prawa do emerytury rolniczej, bowiem zaliczenie okresów ubezpieczenia społecznego rolników na prawo do emerytury z ZUS spowodowało, że nie legitymuje się on 25 latami takich okresów, na prawo do emerytury rolniczej, a jedynie takim okresem w wymiarze 5 lat, 1 miesiąc i 27 dni, tj. okresem pracy w gospodarstwie rolnym rodziców od dnia 5 lipca 1963r. do 31 sierpnia 1968r.

Kolejną decyzją z dnia 12 lutego 2015r. KRUS wstrzymał wypłatę emerytury rolniczej oraz zażądał zwrotu nienależnie pobranych świadczeń emerytalno-rentowych za okres od 1 września 2014r. do 30 listopada 2014r. w kwocie 3.234,33zł.

Następnie w dniu 14 marca 2016r. C. S. ponownie wystąpił do KRUS z wnioskiem o rozpoznanie jego prawa do emerytury rolniczej na podstawie przepisów ustawy z dnia 20.12.1990r. o ubezpieczeniu społecznym rolników. We wniosku tym oświadczył, iż jest właścicielem gospodarstwa rolnego o pow. 0,12ha fizycznych tj. 0,13ha przeliczeniowych. W załatwieniu tego wniosku, decyzją z dnia 25 kwietnia 2016r., KRUS odmówił podjęcia postępowania w przedmiocie przyznania prawa do emerytury rolniczej, bowiem nie zostały przedłożone przez odwołującego nowe dowody mające wpływ na prawo do tego świadczenia. Równocześnie KRUS podtrzymał decyzję odmawiającą prawa do świadczeń z dnia 18 lutego 2015r.

W dniu 31 maja 2016r. C. S. po raz kolejny wystąpił do organu rentowego z wnioskiem o rozpatrzenie prawa do emerytury rolniczej. We wniosku tym oświadczył, iż jest właścicielem gospodarstwa rolnego o pow. 0.72ha fizycznych tj. 0,9365ha przeliczeniowych. Załatwiając ten wniosek KRUS wezwał odwołującego do wskazania w terminie 14 dni nowych dowodów i okoliczności, ewentualnie do złożenia stosownych dokumentów, mogących mieć wpływ na przyznanie prawa do świadczenia, a które nie były znane organowi rentowemu na etapie wydania decyzji odmawiającej prawa do tego świadczenia, z dnia 18 lutego 2015r.

Wobec nie przedłożenia przez odwołującego nowych dowodów, KRUS w dniu 6 lipca 2016r. wydał zaskarżoną decyzję.

W toku procesu Sąd ustalił, że ubezpieczony niezależnie od pracy w gospodarstwie rolnym, z tytułu której opłacał należne składki na KRUS, dodatkowo w latach 1968r. do 1984r. podlegał zatrudnieniu pracowniczemu i z tego tytułu był objęty ubezpieczeniem społecznym. Równocześnie z ubezpieczeniem pracowniczym, nie zaprzestał opłacania składek na ubezpieczenie rolnicze.

Powyższy stan faktyczny jest w zasadzie bezsporny i wynika wprost z akt organu rentowego i wyjaśnień ubezpieczonego (k.19-20).

Zebrany materiał dowodowy Sąd uznał za kompletny i wystarczający do poczynienia ustaleń faktycznych, a tym samym do rozstrzygnięcia w niniejszej sprawie.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie ubezpieczonego C. S. nie zasługuje na uwzględnienie.

W pierwszej kolejności należy zwrócić uwagę, że wniosek ubezpieczonego z dnia 31 maja 2016r., był kolejnym wnioskiem o emeryturę rolniczą, złożonym po wydaniu w dniu 18 lutego 2015r. decyzji odmawiającej mu prawa do spornego świadczenia, od której ubezpieczony nie złożył odwołania doprowadzając tym samym do jej uprawomocnienia się. Składając ten wniosek, C. S. nie przedłożył żadnych nowych dowodów, ani nie powołał się na okoliczności, które mogły by mieć wpływ na ocenę prawa do emerytury rolniczej ustaloną w decyzji z 18 lutego 2015r.

Tym samym, zdaniem Sądu, organ rentowy winien ten wniosek ocenić w kontekście art.44 ust.2 ustawy z dnia 20 grudnia 1990r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (t.j. Dz. U. z 2016r., poz. 277) i ewentualnie odmówić wznowienia postępowania, a więc ponownego rozpoznania sprawy jego uprawnień do emerytury rolniczej.

Mimo tego mankamentu, zaskarżona decyzja nie narusza prawa. Ponieważ jej konsekwencją była odmowa przyznania prawa do emerytury rolniczej, a zarzuty ubezpieczonego sprowadzały się do błędnego ustalenia okresów ubezpieczenia, Sąd dokonał merytorycznej oceny uprawnień odwołującego do dochodzonego świadczenia.

Po myśli art. 19, ust. 1 ustawy z dnia 20 grudnia 1990r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (t.j. Dz. U. z 2016r., poz. 277) emerytura rolnicza przysługuje ubezpieczonemu, który spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) osiągnął wiek emerytalny określony w ust. 1a i 1b;
- 2) podlegał ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu przez okres co najmniej 25 lat, z uwzględnieniem art. 20.

Zgodnie natomiast z ust. 1b, pkt 1 tego przepisu wiek emerytalny dla mężczyzn urodzonych w okresie do dnia 31 grudnia 1947r. wynosi co najmniej 65 lat.

Z kolei art. 20, ust 1 tej ustawy stanowi, że do okresów ubezpieczenia wymaganych zgodnie z art. 19 ust. 1 pkt 2 i ust. 2 pkt 2 zalicza się okresy:

- 1) podlegania ubezpieczeniu społecznemu rolników indywidualnych i członków ich rodzin w latach 1983-1990;
- 2) prowadzenia gospodarstwa rolnego lub pracy w gospodarstwie rolnym, po ukończeniu 16 roku życia, przed dniem 1 stycznia 1983r.;
- 3) od których zależy prawo do emerytury zgodnie z przepisami emerytalnymi.

Zgodnie z ust. 2 cyt. przepisu okresów, o których mowa w ust. 1, nie zalicza się do okresów ubezpieczenia, jeżeli zostały one zaliczone do okresów, od których zależy prawo do emerytury lub renty na podstawie odrębnych przepisów.

Przedmiotem sporu było ustalenie wymiaru okresów pracy odwołującego w gospodarstwie rolnym i okresów podlegania przez niego ubezpieczeniu społecznemu rolników, pozwalających na przyznanie mu prawa do emerytury rolniczej.

Stwierdzić należy, że w postępowaniu przed organem rentowym, tj. KRUS, ubezpieczony nie wykazał, że legitymuje się 25 letnim okresem uwzględnianym na prawo do emerytury rolniczej. Również wynik postępowania dowodowego przed Sądem nie pozwala na uznanie, że odwołujący spełnił ten warunek.

Mianowicie ubezpieczony wprawdzie wykazał, że posiada ponad 25 lat okresów, o których mowa w art. 20 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników. Nie można jednak równocześnie pominąć faktu, iż przed ubieganiem się przez odwołującego, po raz pierwszy o prawo do emerytury rolniczej, nabył on z dniem 5 lipca 2012r. prawo do emerytury na podstawie przepisów ustawy o emeryturach i rentach z FUS, która jest mu wypłacana przez ZUS. Przy ustalaniu prawa do tego świadczenia ZUS uwzględnił okresy prowadzenia gospodarstwa rolnego i okresy ubezpieczenia rolniczego przypadające od roku 1969.

Należy mieć na uwadze, że art. 20 ust. 2 ustawy o ubezpieczeniu społecznym rolników uniemożliwia powtórne zaliczenie do stażu ubezpieczeniowego rolników tych okresów, które przez ZUS zostały uwzględnione do ustalenia uprawnień do emerytury lub renty. Dokonanie przez ubezpieczonego wyboru, co do zaliczenia wskazanego okresu do okresu ubezpieczenia, od którego zależy prawo do emerytury w określonym systemie (pracowniczym lub rolniczym), uniemożliwia późniejsze zaliczenie tego samego okresu w innym systemie (art. 20 ust. 2 ustawy z 1990r. o ubezpieczeniu społecznym rolników i art. 10 ust. 3 u.e.r.f.u.s.- vide wyroki Sądu Najwyższego z dnia 8 maja 2007r. sygn. akt II UK 164/06 ,OSNP 2008/11-12/172 i Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 6 maja 2016r. w sprawie III AUa 13/16, LEX nr 2053841).

Tym samym jedynym okresem pracy rolniczej, który nie został uwzględniony na prawo do emerytury pracowniczej, jest okres pracy w gospodarstwie rolnym rodziców od dnia 5 lipca 1963r. do 31 sierpnia 1968r., tj. 5 lat, 1 miesiąc i 27 dni.

Ubezpieczony C. S. nie spełnia więc jednej z koniecznych przesłanek określonych w ww. przepisach pozwalającej na przyznanie mu prawa do emerytury rolniczej, bowiem mimo, iż spełnia warunek osiągnięcia wieku emerytalnego, jednak nie spełnia warunku stażowego wynikającego z treści art. 19, ust. 1, pkt 2 ustawy z dnia 20 grudnia 1990r. o ubezpieczeniu społecznym rolników.

Odnosząc się do zarzutu skarżącego, iż jest on w stanie zrezygnować z emerytury wypłacanej przez ZUS i nabyć uprawnienia wyłącznie do emerytury z KRUS, należy powołać się na wyżej wymienione stanowiska Sądów, z których wypływa wniosek, że dokonanie przez rolnika wyboru świadczenia w określonym systemie, wyklucza późniejszą zmianę decyzji.

Tym samym odwołujący, skoro już wcześniej zdecydował się na pobieranie emerytury z tzw. systemu powszechnego, nie może obecnie zrezygnować z prawa do tego świadczenia na rzecz emerytury z ubezpieczenia rolniczego.

Biorąc wszystkie powyższe względy pod uwagę, Sąd na mocy art. 47714 § 1 k.p.c. orzekł, jak w sentencji.

SSO Mariola Szmajduch

ZARZĄDZENIE

1. uzasadnienie odnotować,
2. odpis wyroku z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi odwołującego,
3. kalendarz 14 dni lub z wpływem.

HL